

УДК 327.8

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2024/2-59/45-49>

Максим ПАТНІКОВ, канд. політ. наук

ORCID ID: 0000-0002-8066-2527

e-mail: mratnikov@vu.edu.ua,

Черкаський національний університет, Черкаси, Україна

ІНФЛЯЦІЯ ЯК ЧИННИК ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ США

Вступ. Метою цієї статті є опис ролі інфляції у світовій політиці як об'єктивного способу оцінки становища гегемона іншими учасниками міжнародного процесу. Для цього ми спершу впорядкуємо широкий контекст політичної діяльності на основі теорії гегемоністської стабільності, потім стисло опишемо її "білі плями" та способи їх розв'язання, а опісля на основі методу від абстрактного до конкретного перейдемо до опису проблем інфляції для держав, які претендують на високий статус. Далі особливу увагу приділимо аналізу чинника інфляції для американського гегемона. Для цього ми будемо використовувати матеріали соціального, історичного та політико-економічного характеру.

Методи. У процесі дослідження було застосовано аналітичний, соціологічний, метод від абстрактного до конкретного, порівняльний, системний, функціональний та історичний.

Результати. Епідемія 2020 р. різко посилила інфляційні процеси, оскільки не всі економіки після карантину відкрилися одночасно, що ускладнило глобальні ланцюжки поставок, тоді як зростання рівня боргу до максимальних значень завдало безповоротної шкоди майбутнім перспективам зростання. По суті, у сучасних умовах інфляція починає працювати як механізм, що дозволяє довільно та несправедливо забирати в одних, водночас віддаючи іншим, що посилює внутрішньодержавну політичну поляризацію. Появу в електоральному полі ревізіоністів типу Б. Сандерса або Д. Трампа, які усувають глобалістів від влади через вибори, можна розглядати як доказ, що підтверджує цю теорію.

Висновки. Як висновок зазначимо, що інфляція заважає довірі, а також руйнує суспільство країни-гегемона, яка зазнає великих витрат з підтримання світової стабільності. Інфляція проти гегемона діє не прямо, а сприяє непрямому обмеженню можливостей. Хоча можна жити з високою інфляцією роками, навіть десятиліттями. Проте інфляція може призвести до вкрай нерівного суспільства, яке почне приводити до влади політиків ізоляціоністського спрямування. Але в умовах неконтрольованої інфляції військовій бюджету скорочуються й ускладнюються виконання політичних зобов'язань щодо фінансування військової діяльності, закупівлі нового озброєння та підтримки військового персоналу.

Ключові слова: Гегемон, теорія міжнародних відносин, цикли влади, індикатори занепаду.

Вступ

У теорії міжнародних відносин існує концептуальний підхід, який поставив своїм завданням пояснити зміни у світовій системі на основі трансформації владних відносин між країнами. Він припускає, що будь-який світопорядок циклічно проходить через фази, які ґрунтуються на змінах у розподілі глобальної могутності та впливу між різними акторами і в яких різні держави набувають і втрачають панівні позиції (Mouffe, 2013).

Важливі автори цього напрямку виокремлюють три основні етапи всередині владного циклу (Anderson, 2022). На першому етапі одна держава або гегемон (під гегемоном ми розуміємо "актора", який є основною рушійною силою розвитку подій) має значний вплив на весь світовий порядок. Країна-домінація володіє одночасно економічною, військовою та політичною міццю, унаслідок чого забезпечує відносну стабільність у світовій системі. Завдання цього "актора-компонента" у міжнародній системі не просто підтримувати безпеку, а встановлювати правила та норми світового порядку з метою розвитку економіки певного типу, який часто збігається з причинами економічного лідерства гегемона.

Під час другого етапу настають зміни у структурі світової влади, коли інші держави починають прагнути до зміни усталеного порядку. Виникають нові центри, які претендують на більший вплив, що призводить до конкуренції та напруженості між різними державами. На думку багатьох учених, у момент, коли між гегемоном і претендентом на цей статус скорочується розрив у силі, світ вступає в стадію з дуже високим ризиком війни (Ikenberry, & Nexon, 2019). Небезпека скорочення розриву полягає в тому, що гегемон схильний захищатися, доки ще є перевага, зокрема превентивними кризами, а претендент може йти на загострення, оскільки вже бачить занепад головного суперника, якого вигідно "підштовхнути".

Третій етап являє собою етап встановлення влади нового гегемона, який забезпечує нову стабільність і

новий світопорядок. У рамках заключного етапу лідер прагне створити нові міжнародні інститути, переглянути договори, змінити стратегію зовнішньої політики, що в сумі має продовжувати рухати прогрес людства.

У такій логіці Римська імперія принесла не тільки розвиток рабства, а й дороги та право. Велика Британія створила не просто колоніальну систему, а й вивела морську справу та міжнародну торгівлю на принципово новий рівень. Таким чином, під час заміни міжнародного лідера, зазвичай відбуваються фундаментальні перетворення у глобальній політичній, економічній і культурній динаміці, що змінюють хід розвитку історії (Kiely, 2010).

У цій логіці послідовній теорії є щонайменше одна біла пляма: як країни розуміють, що гегемон став слабким? Традиційно вважається, що військові поразки говорять про занепад, але ця теза не підкріплюється історичною практикою. Римська імперія впала не під час якоїсь однієї війни, а Велика Британія взагалі була серед переможців усіх світових воєн. Такий історичний парадокс ставить перед ученими складне питання про те, що саме є ознаками міжнародної сили і як саме її розглядати? Ця проблема в умовах рекордного зростання кількості війн і конфліктів робить наш матеріал актуальним.

Остання велика концептуальна спроба комплексно осмислити міць у політиці була зроблена у вигляді класифікації Барнета і Дюваля (Barnett, & Duvall, 2005). У межах цієї системи ідей владу розуміють як продукування спеціальних ефектів у соціальних відносинах, які формують здатність "акторів" визначати й створювати вигідні для них обставини. Ці аспекти формують чотири види могутності: примусову, інституціональну, структурну та продуктивну.

Ми не будемо охоплювати всю цю велику концепцію, а зосередимося тільки на третьому виді могутності. Інституціональна влада в цьому підході – це опосередкований контроль "акторів" над іншими через формальні й неформальні інститути, що скеровують та обмежують дії або умови існування. Іншими слова-

© Ратніков Максим, 2024

ми, інституціональна влада не містить усі аспекти могутності за допомогою інститутів. Це лише опосередкований контроль "актора" А над "акторами" В і С через інститути, що ми й розглянемо в цій статті.

Мета статті – дослідити як неформальні інститути починають обмежувати міць гегемона через економічні процеси, що інші учасники світопорядку починають розглядати як слабкість.

Методи

У процесі дослідження було застосовано аналітичний, функціональний та історичний методи.

Результати

Кожен гегемон являє собою відображення суспільства якоїсь форми історичного розвитку. Наприклад, Римська імперія, будучи гегемоном у певний час, була свого роду колективним портретом рабовласницького ладу. Її економіка, політичний ландшафт і соціальна структура були пронизані відносинами рабовласництва, що відбилася в її системі влади, експансії та суспільному укладі.

Аналогічно Франція у часи свого розквіту, особливо в період Абсолютизму, як регіональний гегемон, відображала особливості національної держави та ідей єдності нації під централізованою владою монарха. У цей період відбувалося становлення національної самосвідомості, зміцнення територіальної єдності та створення державних інститутів, що позначилося на міжнародній арені та внутрішній політиці.

Отже, гегемони в різні історичні періоди функціонували як своєрідне дзеркало соціальної, економічної та політичної структури суспільства свого часу. Їхнє генерування, приріст впливу й занепад відображали зміни в суспільстві та його цінностях, відносинах влади й укладі життя (Meszaros, 2022).

Поточний міжнародний гегемон являє собою не просто капіталізм, а суспільство споживання. Слово *капіталізм* ми розглядаємо не в марксистському розумінні, а у трактуванні Нікоса Пуланцаса, тобто як автономний інститут суспільства, що володіє своїми власними механізмами і логікою, які не зводяться до простої інструментальної ролі в руках правлячого класу (Poulantzas, 2000).

Зміни в суспільстві США від середини і до кінця ХХ ст. свідчать про суттєву трансформацію структури та економічних пріоритетів населення країни домінатора. У середині ХХ ст. лише 25 % громадян були активно пов'язані з банківським і фондовим сектором, що відображало більш обмежені економічні можливості та залученість населення у фінансові процеси. Однак до кінця ХХ ст. частка цієї групи зросла до 60 %, що свідчить про глибокі зміни в структурі зайнятості й економічної активності суспільства (Harvey, 2005).

Це зростання інтеграції у фінансовий сектор також указує на зрушення пріоритетів у спектрі національних інтересів і відображає еволюцію внутрішнього становища гегемона в бік складнішої й фінансово насиченої структури, де більша кількість осіб залучена у фінансові процеси та має безпосередній стосунок до капіталістичної економіки: суспільство стало більш зорієнтованим на фінансові операції, інвестиції та участь у капіталістичній економічній системі, аніж на підтримку престижу своєї держави.

Подібна еволюція також указує на зміни в соціальних і економічних цінностях, а також на вплив технологічного розвитку або світової глобалізації на структуру суспільства США, що, своєю чергою, трансформує суспільство в бік глибшої інтеграції з фінансовими

механізмами та участю в капіталістичній економіці. Зрештою це призводить до поступового зростання важливості чинника інфляції.

Попри те, що саме академічних праць (а, наприклад, не виступів на конференціях і семінарах) стосовно впливу інфляції на міжнародне становище дуже мало, важливість знецінення грошей для статусу в сучасному світі показує Японія, яка через економічні проблеми кінця ХХ – початку ХХІ ст. фактично втратила частину своєї глобальної могутності (Okano-Heijmans, 2013). Підвищена інфляція послабила її спроможність фінансувати проекти за кордоном і брати участь у міжнародних програмах, що на практиці означало скорочення участі Токіо в глобальних ініціативах, міжнародних програмах і організаціях.

Слід визнати, що падіння економіки "країни Висхідного сонця" і, як наслідок, зменшення політичної ваги в 1990-ті роки, спочатку розглядалося в академічній літературі як "особливий випадок", який мав мало паралелей з іншими країнами (Smith, 2019). Однак після краху на ринках США 2008 р., те, що спочатку вважалося "японською проблемою", набуло абсолютно нового міжнародного виміру. По обидва боки Атлантики населення старіло, борги зростали, ціни на активи почали зростати, банки зазнавали краху, збільшення стагнувало, і в дедалі більшій кількості галузей ціни почали зростати, що можна розглядати як соціальні індикатори політичного занепаду сучасного гегемона.

Епідемія 2020 р. тільки посилила ці процеси, оскільки не всі економіки після карантину відкрилися одночасно, що ускладнило глобальні ланцюжки постачань, тоді як зростання рівня боргу до максимальних значень завдало безповоротної шкоди майбутнім перспективам зростання. По суті, в сучасних умовах інфляція починає працювати як механізм, що дозволяє довільно і несправедливо забирати в одних, одночасно віддаючи іншим, що посилює внутрішньодержавну політичну поляризацію. Появу в електоральному полі ревізіоністів на зразок Б. Сандерса або Д. Трампа, які усувають глобалістів від влади через вибори, можна розглядати як доказ, що підтверджує цю теорію.

Сам факт, що в опитуваннях Д. Трампа вимога "стоп інфляції" іде другою, показує, що це вже щось більше, ніж просто технічний грошово-кредитний процес. Щодо соціології ми можемо описати політичні наслідки інфляції як провокування компенсуючої поведінки своїх громадян з одночасною втратою довіри державним інститутам.

Якщо зниження віри до інститутів гегемона триватиме впродовж тривалого часу, то може бути досягнуто точки, коли відмова від статусних ролей дедалі більше стає не внутрішньою, а вже міжнародною проблемою, оскільки сприяє інтелектуальній революції в політичних колах та, зрештою, радикальній зміні політичних пріоритетів на міжнародній арені.

Якщо розглядати проблему інфляції в рамках історії міжнародних відносин, то занепад регіональних гегемонів Іспанії, Голландії, Франції, Німеччини та глобального лідерства Британії супроводжувалися інфляцією (Mungo, 2002). У всіх випадках надмірна інфляція була пов'язана також із величезним і постійним бюджетним дефіцитом. Ми можемо зробити висновок, що якщо "актори" міжнародної політики бачать наявність інфляції та бюджетного дефіциту впродовж тривалого часу в гегемона, то для них це може бути сигналом почати діяти по-іншому. Серйозним обмеженням для такого висновку є твердження, що всі ці випадки були за доби

золотого стандарту, який був однією із версій фінансової "гамівної сорочки", що не давало змоги урядам робити багато політичних помилок, і якщо держава отримувала інфляцію й дефіцит, то тоді справді становище було на межі краху.

Однак в умовах сучасної політичної економіки золотий стандарт відсутній, що докорінно змінює ситуацію. Якщо у своїй класичній праці 80-х років Гарві Старр (Starr et al., 1984) жодного суттєвого зв'язку між оборонними витратами та інфляцією не виявив у випадку Сполучених Штатів і Сполученого Королівства, тоді як у Франції та Федеративній Республіці Німеччини було доведено гіпотезу, що видатки на оборону та інфляція взаємно пов'язані, то інша велика та вже сучасна праця Ю. Ванги довела, що швидке зростання соціальних видатків на охорону здоров'я, освіту й пенсійне забезпечення може знизити частку державного бюджету, що виділяється на оборонний сектор (Wang, 2023).

Відбувається це найчастіше через зростання витрат, пов'язаних із соціальним пакетом військових. Наприклад, сім'ї військових живуть на базах, де зазвичай немає роботи для подружжя. Згідно з даними Зоннер Керт, в окрузі Онслоу, штат Північна Кароліна, де розташована база Кемп-Лежен, у січні 2020 р. було близько 1700 потенційних кандидатів на 33 вакансії, які потребують ступеня бакалавра, а на 17 посадах рівня молодшого спеціаліста було близько 900 кандидатів (Sonner, 2023).

Згідно з американським законодавством оплата військової бази однакова для військовослужбовців певного рівня, незалежно від того, де вони живуть. Житлові виплати для військовослужбовців, які живуть за межами бази, коригуються залежно від місця розташування та наявності утриманців, хоча їхня кількість не є частиною рівняння: солдат із трьома дітьми отримує таку саму виплату, як і солдат з однією.

Деякі військовослужбовці в обмеженій кількості дорогих міст також можуть отримати додаткову надбавку на вартість життя, залежно від їхнього стажу служби та кількості членів сім'ї, яких вони утримують. Хоча військові оплачують переїзд родин, вони можуть отримати його тільки після переїзду: родинам часто доводиться оплачувати витрати на переїзд по суті самостійно.

До того ж на відміну від цивільної робочої сили, зарплати військових устанавлюються законом: для підвищення вартості життя потрібна постанова Конгресу і сім'ї військовослужбовців часто не мають права на участь у федеральних програмах допомоги через структуру оплати праці військових.

Державна допомога, доступна в одному штаті, наприклад програми субсидування догляду за дітьми або безкоштовних обідів, може бути недоступна в іншому. У Каліфорнії для всіх дітей є безкоштовне шкільне харчування, а в Північній Кароліні такої можливості немає. Там само, де є базова субсидія від штату, вона може не відповідати тому, що показує ринок у конкретному місці.

У сукупності це означає, що сім'ям військовослужбовців, особливо молодших, важко оплачувати споживчі рахунки, інфляція просто їх "вимиває" зі складу збройних сил. Це призводить до такого самого ефекту, який описував К. Каутський у рамках пояснення причин падіння Римської імперії (Kautsky, 2014). Людський ресурс у військовій могутності найважливіший, тому що результат завжди дають люди, і якщо політик не знає, на що здатні його підлегли, – усі задуми державників ризикують залишитися тільки задумами.

Щоб не втрачати своїх талановитих солдатів, Білий дім ініціював Закон "Про повноваження національної

оборони", який включав підвищення заробітної плати та базової допомоги на проживання. 2021 р. Конгрес також ухвалив "Допомогу на основні потреби" – нову щомісячну виплату для сімей військовослужбовців, чий сімейний дохід падає нижче 130 % федерального рівня бідності. Такі ініціативи створюють додатковий тиск на бюджети, які часто не виконувалися вище, ніж на 95 % (Sonner, 2023).

У сучасних умовах інфляція як частина інституційної могутності прямо обмежує можливості гегемона не тільки через сучасні соціальні інститути. Структура американської армії така, що вона отримує постачання через систему тендерів для комерційних фірм. І коли ціна на 155-мм боеприпасів зростає із 2 тис. до 3,3 тис. євро за снаряд, це означає, що уряду США потрібно або збільшити бюджет (можливості якого обмежені рівнем боргу та дефіцитом), або скоротити військове виробництво і, як наслідок, можливість проектувати силу.

Навіть попри те, що в більшості контрактів зазначено, що Міністерство оборони платитиме фіксовану ціну за товари та послуги протягом відносного тривалого періоду, фахівці із закупівель порахували, що зростання витрат може зрештою знизити купівельну спроможність Міністерства оборони США щонайменше на 100 млрд дол. упродовж 2020–2025 рр. (Vacon et al., 2022), що еквівалентно вартості приблизно 1000 винищувачів F-35B або близько 30 000 ракет "Патріот".

Крім посилення бюджетного тиску та ускладнення найму й утримання співробітників у Міністерстві оборони інфляція створює фінансові проблеми для багатьох приватних підрядників на всіх рівнях ланцюжка створення вартості. Наприклад, постачальники можуть бути не у змозі знайти матеріали і компоненти за доступною ціною та відповідні за якістю. Інфляція цін також посилює наявні труднощі в ланцюжку поставок, змушуючи компанії платити більше за забезпечення доступності таких критично важливих компонентів, як напівпровідники. Ба більше, підрядникам іноді доводиться збільшувати витрати, щоб відповідати високим стандартам продуктивності для певних завдань із обслуговування та ремонту, щоб відповідати вимогам контракту.

Відкритих даних з вищевказаної проблеми немає, але її можна відслідкувати в наступний спосіб: вартість обслуговування танка "Леопард" зросла настільки, що ФРН відмовилася відкривати центр з їхнього ремонту в Польщі, а танк "Леопард" усе одно дешевше в рамках "Operations and Support" Абрамса навіть після спеціальних програм зі здешевлення Abrams Integrated Managemen і Partnership for Reduced O&S Costs, Engine. За таких умов країна-гегемон має обмежені кошти для інвестицій у модернізацію військової техніки, а значить і до проекції сили, що дає недвозначний сигнал "акторам", які оскаржують свій статус у міжнародних відносинах. Бо навіть коли державні заходи відіграють свою роль, громадська думка все одно може мати першорядне значення.

Ще одним із найнеприємніших сучасних політичних наслідків інфляції для гегемона є поляризація суспільства. Зокрема, якщо якась частина соціуму побоюється, що уряд збирається розпочати інфляційний бум, то за умов суспільства споживання вони вимагатимуть компенсації, і ті, хто мав найбільший політичний вплив, зазвичай отримують найбільшу інфляційну "компенсацію", що стає однією із причин нерівності доходів.

Якщо вони цього не отримають, вони можуть відмовитися від можливості кредитувати уряд. Результатом,

імовірно, будуть ще вищі відсоткові ставки та, оскільки іноземні кредитори спрямуються в бік інших країн, слабший обмінний курс.

Факт того, що у США Федеральна резервна система прийняла на свій баланс відносно широкий спектр активів, указує і на іншу проблему. Скуповуючи державний борг і поміщаючи його на баланс центрального банку, кількісне пом'якшення являє собою механізм, що усуває дисципліну з боку так званих лічувателів ринку облігацій.

Лічувателі ринку облігацій – гравці на фінансовому полі, які виступають як незалежні оцінювачі ймовірності економічного краху держави. Їхня відсутність дезорієнтує маси та загрожує надуванням мильних бульбашок на ринках. Одним із наслідків цього є те, що ринки облігацій більше не можуть функціонувати повною мірою як "системи раннього попередження" про потенційні політичні помилки, що ще більше ускладнює ситуацію.

Дискусія і висновки

Концепція гегемоністської стабільності була розроблена здебільшого на засадах економічної теорії, тому потребує додаткових теорій, які б закривали "білі плями". Концепції Майкла Н. Барнетта та Реймонда Дювалля, що пропонують вихід із глухого кута за рахунок недержавно-центричних поглядів на проблеми розподілу влади та механізмів її передачі, доповнюють і підвищують цінність систем знань про великих "акторів" міжнародних відносин.

У межах такого комбінованого підходу інфляція – це явище, що містить не тільки гроші, а й переконання, соціальні умовності та довіру. Останній фактор можна розглядати як окрему проблему, оскільки він заважає встановити міри довіри між США і КНР як між гегемомом і претендентом на цей статус. Політичні еліти, бачачи економічні та внутрішні проблеми одна одної, можуть оцінити їх як такі, що їх неможливо вирішити, і вибрати курс на загострення міжнародних проблем.

Інфляція як чинник вияву інституційної могутності створюють зону політичної недовіри, а разом з нею зростає і невизначеність. Якщо відносне становище "актора" у міжнародній ієрархії вже важко передбачити, є вірогідність, що рішення будуть відкладені, скасовані або прийняті під хибним приводом.

Інфляція проти гегемона діє не прямо, а сприяє непрямому обмеженню можливостей. По-перше, хоча можна жити з високою інфляцією роками (навіть десятиліттями), остання, проте, може призвести до край нерівного суспільства, яке почне приводити до влади політиків ізоляціоністського спрямування.

По-друге, в умовах неконтрольованої інфляції військові бюджети скорочуються і ускладнюють виконання політичних зобов'язань стосовно фінансування військової діяльності, закупівлі нового озброєння та підтримки військового персоналу.

Інфляція в кінцевому підсумку підриває структуру суспільства, яке несе основний тягар підтримки стабільного світопорядку.

Список використаних джерел

Anderson, P. (2022). *The H-word: The peripeteia of hegemony*. Verso Books.
Bacon, P., Chewing, E., Daehnick, C., Harrington, J., & Popovic, N. (2022, March 28). *The \$773 Billion Question: Inflation's Impact on Defense Spending*. McKinsey & Company. <https://www.mckinsey.com/industries/aerospace-and-defense/our-insights/the-773-billion-question-inflation-impact-on-defense-spending/>

aerospace-and-defense/our-insights/the-773-billion-question-inflation-impact-on-defense-spending/#

Barnett, M., & Duvall, R. (2005). Power in international politics. *International organization*, 59(1), 39–75. <https://www.cambridge.org/core/journals/international-organization/article/power-in-international-politics/F5F3C74D30A12A5C4CC9B4EFEA152967>

Harvey, D. (2005). *The New Imperialism (Clarendon Lectures in Geography and Environmental Studies)*. Oxford University Press.

Ikenberry, G. J., & Nexon, D. H. (2019). Hegemony studies 3.0: The dynamics of hegemonic orders. *Security Studies*, 28(3), 395–421. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09636412.2019.1604981>

Kautsky, K. (2014). *Foundations of Christianity (Routledge Revivals): A Study in Christian Origins*. Routledge.

Kiely, R. (2010). *Rethinking imperialism*. Bloomsbury Publishing.

Meszaros, I. (2022). *Beyond Leviathan: critique of the state*. NYU Press.

Mouffe, C. (2013). *Hegemony, Radical Democracy, and the Political*. Herausgegeben von James Martin.

Munro, J. H. A. (2002). *Prices, Wages, and Prospects for profit Inflation in England, Brabant and Spain, 1501-1670: A Comparative Analysis*. University of Toronto.

Okano-Heijmans, M. (2013). *Economic diplomacy: Japan and the balance of national interests* (Vol. 9). Martinus Nijhoff Publishers.

Poulantzas, N. A. (2000). *State, power, socialism* (Vol. 29). Verso.

Smith, S. A. (2019). *Japan rearmed: The politics of military power*. Harvard University Press.

Sonner, K. (2023). Economic insecurity for military families predates pandemic, inflation. *The Spouse Angle*. <https://thespouseangle.com/news/10k690t9yzuj6i80j32dxx3ttid8wg>

Starr, H., Hoole, F. W., Hart, J. A., & Freeman, J. R. (1984). The relationship between defense spending and inflation. *Journal of Conflict Resolution*, 28(1), 103–122. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0022002784028001006>

Wang, Y. (2023). Defense Budget Growth and Inflation: A Wavelet-Based Study of the US and Britain. *Political Studies Review*, 21(2), 260–284. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/14789299211068407>

References

Anderson, P. (2022). *The H-word: The peripeteia of hegemony*. Verso Books.

Bacon, P., Chewing, E., Daehnick, C., Harrington, J., & Popovic, N. (2022, March 28). *The \$773 Billion Question: Inflation's Impact on Defense Spending*. McKinsey & Company. <https://www.mckinsey.com/industries/aerospace-and-defense/our-insights/the-773-billion-question-inflation-impact-on-defense-spending/>

Harvey, D. (2005). *The New Imperialism (Clarendon Lectures in Geography and Environmental Studies)*. Oxford University Press.

Ikenberry, G. J., & Nexon, D. H. (2019). Hegemony studies 3.0: The dynamics of hegemonic orders. *Security Studies*, 28(3), 395–421. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09636412.2019.1604981>

Kautsky, K. (2014). *Foundations of Christianity (Routledge Revivals): A Study in Christian Origins*. Routledge.

Kiely, R. (2010). *Rethinking imperialism*. Bloomsbury Publishing.

Meszaros, I. (2022). *Beyond Leviathan: critique of the state*. NYU Press.

Mouffe, C. (2013). *Hegemony, Radical Democracy, and the Political*. Herausgegeben von James Martin.

Munro, J. H. A. (2002). *Prices, Wages, and Prospects for profit Inflation in England, Brabant and Spain, 1501-1670: A Comparative Analysis*. University of Toronto.

Okano-Heijmans, M. (2013). *Economic diplomacy: Japan and the balance of national interests* (Vol. 9). Martinus Nijhoff Publishers.

Poulantzas, N. A. (2000). *State, power, socialism* (Vol. 29). Verso.

Smith, S. A. (2019). *Japan rearmed: The politics of military power*. Harvard University Press.

Sonner, K. (2023). Economic insecurity for military families predates pandemic, inflation. *The Spouse Angle*. <https://thespouseangle.com/news/10k690t9yzuj6i80j32dxx3ttid8wg>

Starr, H., Hoole, F. W., Hart, J. A., & Freeman, J. R. (1984). The relationship between defense spending and inflation. *Journal of Conflict Resolution*, 28(1), 103–122. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0022002784028001006>

Wang, Y. (2023). Defense Budget Growth and Inflation: A Wavelet-Based Study of the US and Britain. *Political Studies Review*, 21(2), 260–284. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/14789299211068407>

Отримано редакцією журналу / Received: 20.06.24

Прорецензовано / Revised: 23.07.24

Схвалено до друку / Accepted: 26.11.24

Maxim RATNIKOV, PhD (Polit.)
ORCID ID: 0000-0002-8066-2527
e-mail: mratnikov@vu.cdu.edu.ua
Cherkasy National University, Cherkasy, Ukraine

INFLATION AS A FACTOR OF US FOREIGN POLICY

Background. *The purpose of this article is to describe the role of inflation in world politics as an objective way of assessing the position of the hegemon by other participants in the international process. To do this, we will first organize the broad context of political reality on the basis of the theory of hegemonic stability, then briefly describe its white spots and ways to solve them, and then, based on the method from abstract to concrete, we will proceed to describe the problems of inflation for states that claim high status. Next, we will pay special attention to the analysis of the inflation factor for the American hegemon. For this, we will use materials of a social, historical and political and economic nature.*

Methods. *In the research process, analytical, sociological, abstract-to-concrete, comparative, systemic, functional and historical methods were used.*

Results. *The 2020 epidemic sharply intensified inflationary processes, as not all economies opened at the same time after quarantine, which complicated global supply chains, while the increase in debt levels to maximum values caused irreversible damage to future growth prospects. In essence, in modern conditions, inflation begins to work as a mechanism that allows arbitrarily and unfairly taking from some, while giving to others, which increases domestic political polarization. The emergence of revisionists like B. Sanders or D. Trump in the electoral field, who remove globalists from power through elections, can be seen as evidence confirming this theory.*

Conclusions. *As a conclusion, it is noted that inflation interferes with trust, and also destroys the society of the hegemonic country, which, therefore, incurs high costs in maintaining global stability. Inflation against the hegemon does not act directly, but contributes to an indirect limitation of opportunities. Although it is possible to live with high inflation for years - even decades - inflation can, however, lead to a highly unequal society that will begin to bring isolationist politicians to power, but in conditions of uncontrolled inflation, military budgets are reduced and make it difficult to fulfill political obligations to finance military activities, purchase new weapons and support military personnel.*

Keywords: *Hegemon, theory of international relations, cycles of power, indicators of decline.*

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The author declares no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; in the decision to publish the results.